

Ar praktiskiem soļiem Vidzemes reģionā attīstīs zināšanās balstītu bioekonomikas inovāciju ekosistēmu

Pēdējo divu gadu laikā Vidzemē sperti vairāki nozīmīgi soļi, lai veicinātu gudru, ilgtspējīgu un integrējošu bioekonomikas izaugsmi. Būtiskākais no tiem ir Vidzemes plānošanas reģiona un Vides risinājumu institūta sagatavotais **Rīcības plāns zināšanās balstītas bioekonomikas inovāciju ekosistēmas attīstīšanai Vidzemes reģionā**. Rīcības plāns ir praktisks dokuments, tas ietver 6 stratēģiskos mērķus un 14 rīcības, kuru realizācija ir uzsākta un tiks turpināta nākamajos gados.

Rīcības plāna virsmērķis ir izveidot, attīstīt un stiprināt bioekonomikas inovāciju ekosistēmu Vidzemes reģionā. Tas nozīmē radīt priekšnoteikumus, kas sekmētu zināšanās balstītu inovāciju rašanos bioekonomikā un sniegtu noderīgu atbalstu tiem, kas ievieš inovācijas. Lai gan rīcības plāns sagatavots Vidzemes reģionam, pateicoties Eiropas Savienības līdzfinansētam projektam “Bioekonomikas inovāciju sistēmas attīstīšana reģionos (RDI2CluB)”, tā izstrādē piedalījās arī citu Latvijas reģionu un nacionāla līmeņa pārstāvji un eksperti, kuru zināšanas un pieredze sniedza vērtīgu ieguldījumu plāna sagatavošanā.

Rīcības plāns zināšanās balstītas bioekonomikas inovāciju ekosistēmas attīstīšanai Vidzemes reģionā lasāms **ŠEIT**.

“Bioekonomikas attīstība un inovatīvu risinājumu ieviešana prasa īpašu prasmju kopumu, iespējams, ka mēs līdz galam vēl neapzināmies iespējas un ieguvumus, ko var sniegt starpsektoriāla vai daudzdisciplināra zināšanu pārnese, pētniecība, starpnozaru un starpsektoru sadarbība bioekonomikas attīstībai. Bioekonomikas inovāciju ieviešanu šobrīd kavē vairāki faktori: ieinteresētajām personām ir atšķirīga izpratne par problēmu, piekļuve finansējumam, piekļuve pētniecības un inovāciju infrastruktūrai, atšķirīga inovāciju un tehnoloģiju absorbcijas kapacitāte, piekļuve zināšanām, sabiedrības atbalsts, sadarbības trūkums vērtību ķēžu ietvaros utt. Tāpēc uzskatu, ka Vidzemes plānošanas reģions ir paradījis visai Latvijai, ka problēmas ir risināmas, tikai vajag kopīgi analizēt, diskutēt, prognozēt un nospraust kopīgus visiem saprotamus mērķus, lai sekmētu inovāciju vides attīstīšanu it īpaši lauku reģionos,” uzsver LR Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības departamenta Lauksaimniecības Ilgtspējīgas attīstības nodaļas vadītāja Kristīne Sirmā.

Vidzemes reģiona rīcības plāns vērš uzmanību uz trīs galvenajiem bioekonomikas inovāciju ekosistēmas elementiem – dabas resursi, ieinteresētās puses un sistēmas, t.sk. tiesiskais pamats, struktūra un procesi, sadarbības tīkli un atbalsta pasākumi. Nozīmīga loma plānā ir atvēlēta **bioekonomikā ieinteresēto pušu zināšanu par bioekonomiku un viedu un ilgtspējīgu bioloģisko resursu izmantošanu palielināšanai.**

Lai saliedētu bioekonomikas jomas “spēlētājus”, ir uzsākta pārtikas bioekonomikas klastera izveide, paredzot Latvijas augstvērtīgas un veselīgas pārtikas klastera pārveidi Latvijas Pārtikas bioekonomikas klasterī. Lai saņemtu papildu informāciju par klasteri un iesaistes iespējām, interesentus aicinām sazināties ar klastera pārstāvi Kristapu Ročānu, kristaps.rocans@vidzeme.lv

Rīcības plānā uzsvars tiek likts arī uz **bioekonomikas datu un informācijas pieejamību**. Viena no paredzētajām rīcībām ir pētījuma veikšana par Vidzemes reģiona bioekonomikas resursiem un to potenciālu, kā arī šo resursu kartēšana. Jau ir uzsākta datu ieguve par biomasas veidiem un apjomiem. Tas tiek darīts pārrobežu projekta “BalticBiomass4Value” ietvaros.

Bioekonomika var būt arī instruments, kas efektīvi izmantots un demonstrēts investoriem, ļautu **palielināt Vidzemes reģiona pievilcību** kā vēlamu vietu inovācijām. 2019. gadā Vidzemē notika divi bioekonomikas inovāciju forumi - **“Bioekonomika - inovāciju iespējas”** un **“Digitalizācija bioekonomikas attīstīšanai”**. Katrs no pasākumiem vienuviet pulcēja vairāk nekā 100 dalībniekus no Latvijas un ārvalstīm, veicinot izpratni par bioekonomiku, mums pieejamo dabas resursu vērtību un to izmantošanas potenciālu, inovācijas iespējām, kā arī popularizējot sadarbības iespējas starp bioloģisko resursu īpašniekiem un jomas interesentiem.

Kā turpinājums iepriekšminētajiem forumiem būs bioekonomikai veltīts pasākums **Vidzemes Inovāciju konferences** ietvaros. Tas norisināsies **šī gada 27. februārī Cēsīs**. Vairāk par šo pasākumu uzziniet: <http://innovation.vidzeme.lv/lv/>

Līdztekus reģionālā plāna izstrādei, "RDI2CluB" projekta partneri no Somijas, Norvēģijas, Polijas un Igaunijas, Latvijas komandas vadībā izstrādāja Pārrobežu Rīcības plānu zināšanās balstītas bioekonomikas inovāciju ekosistēmas izveidei. Turklāt projekta partneri no piecām valstīm kopīgi veido bioekonomikas inovāciju platformu <https://biobord.eu/>. Tā ir pieejama ikvienam interesantam, kurš darbojas bioekonomikā un kuram ir nepieciešams ārējs atbalsts vai kurš vēlas atrast partnerus kopīgām iniciatīvām.

"Šobrīd nav risinājuma, kur vienuviet būtu iespējams iegūt bioekonomikas informāciju, uzrunāt ekspertus vai atrast pakalpojuma sniedzēju. Pilotprojekta veidā šobrīd esam izstrādājuši platformu BIOBORD, kas pildītu tieši šo funkciju - nodrošinātu vietu, kur atrast nepieciešamos ekspertus, partnerus, lektorus, studentus pētījumam vai piedāvātu savu pieredzi citiem. Platforma ir vieta, kur dalīties ar svarīgu nozares informāciju, apmainīties ar materiāliem. Tā šobrīd ir izstrādes posmā, taču paredzams, ka jau 2020. gada vasarā platforma būs patstāvīgi funkcionējoša," papildina Santa Niedola, projekta "RDI2CluB" vadītāja Vidzemes plānošanas reģionā.

Rīcības plāna zināšanās balstītas bioekonomikas inovāciju ekosistēmas izveidei Vidzemes reģionā izstrādes procesā piedalījās publiskās pārvaldes institūcijas, kas īsteno Latvijas viedās specializācijas stratēģiju, augstākās izglītības institūcijas, pētniecības, attīstības un inovāciju institūcijas, uzņēmējdarbības attīstības organizācijas, klasteri, bioekonomikas jomā darbošies mazie un vidējie uzņēmumi un citi. Plāna izstrādes gaitā tika ņemts vērā pilsoniskās sabiedrības viedoklis. Dokuments izstrādāts projekta "Bioekonomikas inovāciju sistēmas attīstīšana reģionos" (RDI2CluB) ietvaros. Projektu finansiāli atbalsta Eiropas Reģionālais attīstības fonds Interreg Baltijas jūras reģiona programmas ietvaros, kā arī līdzfinansē Norvēģijas finanšu instruments un projekta partneri.

Vairāk par projektu uzziniet:
http://www.vidzeme.lv/lv/projekti/bioekonomikas_inovaciju_sistemas_attistisana_rejonos_rdi2club

Jautājumiem: Santa Niedola, projekta "RDI2CluB" vadītāja Vidzemes plānošanas reģionā,
santa.niedola@vidzeme.lv

Informāciju sagatavoja:

Baiba Šelkovska
sabiedrisko attiecību speciāliste Vidzemes plānošanas reģionā
E-pasts: baiba.selkovska@vidzeme.lv